

Világvégi kisközségből jött a most meghalt Kiss Ferenc

Miközben a magyar birkózók a Las Vegasban zajló világbajnokságon szerepelnek, itthon komoly veszteség érte a sportágot: életének 74. évében, hosszú, súlyos betegség után elhunyt Kiss Ferenc olimpiai bronzérmes, kétszeres Vb-ezüstérmes és kétszeres Európa-bajnok birkózó.

Kiss Ferenc távozása személyesen is érinti e sorok elkövetőjét, hiszen sok év óta jó emberi kapcsolatot ápoltunk egymással. A jochapress.hu ezért is közli az utolsó, közös beszélgetésünk írásos, szerkesztett változatát a versenyzőként majd edzőként legnagyobb sikereit a Ganz SE-ben, majd a Ganz-Mávagban elért, kitűnő sportemberről.

„Aki igazán szereti ezt a sportágot, az végleg sosem tud elszakadni tőle” - mesélte budafoki otthonában a Ganz SE egykori kiválósága, a mesteredzői címmel is kitüntetett Kiss Ferenc. „Amint befejeztem a versenyzést, másnaptól edzőként folytattam, s szerencsére igényelték is a tanácsaimat.”

- Ön egy „világvégi”, kis Vas megyei községből, Nick-ből érkezett a fővárosba.

„Amint az a vidéki gyerekeknél természetes volt, én is hamar megszoktam otthon a kemény munkát. Így amikor motorszerelő inasnak álltam a Ganz-gyárban, hamar eljutottam a Vajda Péter utcai iskolába, ahol a Ganz SE birkózó edzéseit tartották. Jurida Károly hatalmas szervezőmunkát végzett a szakosztály élén, edzőként pedig elsősorban Balázs Jánosnak köszönhettem különösen sokat. Három évvel később, 1960-ban már országos ifjúsági bajnok lettem félnehézsúlyban.”

- Akkoriban minden súlycsoportban négy-öt, nem ritkán hat, a válogatottságra egyaránt joggal aspiráló kiválóság gyúrta egymást a szőnyegen. Mára ez a helyzet alapvetően megváltozott. Mit gondol, miért akarnak ma olyan kevesen birkózni?

„Elsősorban azért, mert a szülők leszoktatták a gyerekeket a kemény munkáról, a rendszeres sportolásról. Amikor az én fiam tizennégy éves lett, azt mondtam neki: mindegy mit, de hetente legalább háromszor valamilyen sportot gyakorolnod kell. Ma ilyet csak véletlenül mond egy-egy szülő.”

- 1972-ben, élete harmadik olimpiáján szerzett bronzérmet, miközben 1965-ben és 1970-ben egyaránt második lett a világbajnokságon, 1967-ben és 1968-ban pedig két Európa-bajnoki címet harcolt ki. Miért váratott magára sokáig az olimpiai dobogós helyezést?

„Tokióban még kezdőnek számítottam, így az ott elért 5. hely pozitívumnak számított. Mexikóváros esetében már egészen más volt a helyzet, hiszen oda kétszeres Európa-bajnokként és komoly esélyesként utazhattam ki. A pontozóbírók ugyancsak kitettek magukért, amíg engem az első hat közül ki tudtak ejteni.”

- Versenyzőként majd edzőként közel három évtizeden át rengeteget utazott külföldre is. Önt soha nem keresték meg egy bizonyos ajánlattal?

„Erről a témáról az utóbbi években elég sokszor és sok helyen szó esik. A személyes véleményem az, hogy gyakorlatilag majdnem mindenkit megkerestek: legyen párttag vagy vállaljon „extra munkát”. Engem is „megkínáltak” ilyesmivel, de később felhagytak a kísérletezéssel. Ezért gondolom úgy, aki bármit is elvállalt, azt elsősorban nem kényszer hatására, hanem sokkal inkább valamiféle előny megszerzéséért tette.”

- Előbb a szőnyegen, majd a szőnyeg mellett állva, egyaránt komoly sikerlistával büszkélkedhet.

„Ehhez kell némi szerencse is, hogy ilyen tanítványokkal összefusson az ember, mint Kocsis Ferenc vagy Tóth István, akik olimpiai arany-, illetve ezüstérmet szereztek, a világ- és Európa-bajnoki címek, dobogós helyezések mellett. Tóth Pistának egyébként nyert meccse volt az 1980-as, moszkvai olimpián, de a bírók minden áron a görög ellenfelet kellett kihozták győztesnek, mint egyetlen, nem szocialista országbeli döntőst. Ettől függetlenül is azt mondom: mindenkinek két, ilyen csupa szív versenyzőt kívánok, akik az edző minden tanácsát és utasítását gondolkodás nélkül elfogadták és maximális igyekezettel végre is hajtották azokat. Náluk csak egyetlen, még szorgalmasabb embert ismertem, Komáromi Tibort. Tibi elképesztő munkára volt képes, még Kocsison és Tóthon is túl tudott tenni. Szerintem akkor puskázta el a barcelonai aranyérmet, amikor a 82 kilónak búcsút mondvá, Farkas Péterrel helyet cserélve, felment a 90 kilósok közé.”

- A Ganz-Mávag SE 1988-ban megszűnt, Önnek pedig kezébe adták a munkakönyvet...

„Ez bizony döbbenetes élmény volt, a sok éves sikersorozat után az utcára kerülni. Egy évig a Budapesti Spartacusban dolgoztam, majd 1990-ben átjöttem a BVSC-be, ahol a Tóth István vezette szakosztályban a legutolsó időkig is igényelték a jelenlételemet.”

- Ha egyfajta mérleg készítésére kérem, milyen eredményre jut, ha a részletszorzatokat összeadja?

„Pozitív az összkép. Versenyzőként mindent megtettem a sikerekért. Nagy örömömre szolgál, hogy eljutottam a magyar hazán kívül számomra két, legkedvesebb országba: Ausztráliába és Olaszországba is. Soha nem hazudtam, senkit nem csaptam be, így elmondhatom: tiszta a lelkiismeretem. Mindenkivel jóban vagyok, szeretnek az emberek. Jó közérzettel adom át a váltóbotot a fiataloknak a BVSC-Ganz-Jászkisér szakosztályában. A sportágért dolgozók közül Takács Ferenc, Erdős Márton és Lévai Zoltán külön is megérdemli, hogy nevükön nevezzem őket.”

(jochapress.hu)